

Styrmedel för att förbättra arbetsmiljön
via föreskrifter och upphandling

Jan-Olof Åström
Utvecklingsingenjör
www.umeva.se

Ansvar inom kommunen

Kommunfullmäktige ansvarar för:

- att fastställa den kommunala renhållningsordningen med föreskrifter och avfallsplan.
- att besluta om renhållningstaxan.

UMEVA ansvarar för:

- att samla in hushållsavfall och se till så att det slutligt omhändertas.
- att hushållens farliga avfall samlas in och transporteras till en godkänd behandlingsanläggning.
- att informera om insamling av hushållsavfall samt avfall med producentansvar i samband med annan information
- att planera i avfallsfrågor.

Producenterna ansvarar för:

- att samla in, forsla bort och återvinna produkter som omfattas av förordningarna om producentansvar.

Fastighetsägarna ansvarar för:

- att informera den eller de som bor i eller är verksam i fastigheten om gällande regler för avfallshantering.

Tre steg för en bättre arbetsmiljö

1. Uppdatera renhållningsföreskrifterna
2. Lokalanpassa anvisningarna med Avfall Sverige - mallen som underlag
3. Utför mätningar/besiktningar på hämtstället gärna med fastighetsinnehavare

Renhållningsföreskrifter

- **15 §**

Behållaren får inte fyllas mer än att den lätt kan tillslutas. Den får inte heller vara så tung att det blir uppenbara svårigheter att flytta den. Närmare föreskrifter om maximal mängd avfall per behållare ges av UMEVA.

NOA07

- De gäller som maxvikter och får endast överskridas vid enstaka hämttillfällen.
- **Behållare Vikt (avfall)**
  - 140 liters kärl 50 kg
  - 190 liters kärl 60 kg
  - 370 liters kärl 60 kg
  - 660 liters kärl 100 kg

Mätning på hämtstället

- Arbetsmiljölagen - mät dragmotstånd

Renhållningsföreskrifter

- **14 §**

UMEVA meddelar anvisningar om storlek och typ av avfallsbehållare, säckställ och latrinbehållare. Behållare för uppsamling av avfall ska vara uppställd så att hämtning underlättas...

...UMEVA fastställer anvisningar om vägar, utrymmen, mm, som berörs av hämtningsarbetet

NOA07

- Belysning bör vara tillräckligt stark och placeras så att personalen får en god arbetsbelysning vid hämtningsarbetet. Ljusstyrkan bör inte vara lägre än 100 lux. Detta gäller även vid sträng kyla.
- Det är lämpligt att använda flera armaturer för att fördela ljuset bättre, samt öka säkerheten om någon lampa går sönder.

Besiktning på hämtstället

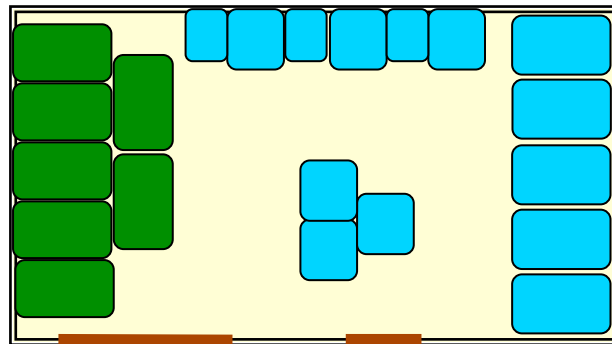
- Kontroll av ljusstyrkan på hämtstället.
- Förklara tydligt ansvarsfrågan för fastighetsinnehavare gällande olycksrisker på hämtstället.

NOA07

- Mått, regler och rekommendationer gäller för nybyggnad, ombyggnad och **omdisponering** av avfallsutrymmen, t.ex. vid införande av källsortering eller sortering av matavfall för insamling.

- ARBETSMILJÖ går före miljö! -

NOA11

- Reviderade anvisningar en förutsättning för god arbetsmiljö.
- Nyheter:
  - Underjordsbehållare
  - Tydligare anvisningar slamtömning och minireningsverk
  - Matavfallstankar

Upphandling av kärthämtning

- Entreprenören har det lagstiftade arbetsmiljöansvaret!
men om alla parter hjälps åt kan vi nå längre.

Fördela ansvaret vid upphandling

- 5.7.1

Spill förorsakad av entreprenören ska plockas upp vid normalfylld behållare. Om detta spill orsakat smuts på mark, golv eller vägg så ska ytan rengöras. Vid överfylld behållare är fastighetsägaren skyldig att städa eventuellt spill.

Utbildning för god arbetsmiljö

- 5.7.1

Beställaren ska ha möjlighet att informera och utbilda entreprenörens personal, utan krav på extra ersättning, om kommunens system, regler och mål för avfallshanteringen. Detta gäller högst 16 timmar per anställd och avtalsår, sammantaget alla avtal, gäller dock inte korttidsanställd personal.

Gemensam syn inom kommunen

- 5.7.4
Företrädesvis bör backning undvikas på platser där barn och äldre kan förväntas befinna sig, t.ex. vid skolor, förskolor, äldreboenden, dagcentraler och liknande.

Dela på arbetsmiljöproblemen

- 5.8.3

Kan hämtning inte utföras på grund av otjänlig väderlek eller annan oförutsedd händelse är entreprenören skyldig att utan ersättning planera om sina hämtningsdagar så att hämtning kan ske så fort som möjligt. Detta gäller trafik på det statliga och kommunala vägnätet, enskilda vägar och fastigheter med bristande underhåll undantas från detta krav.

Välkommen till Umeå!

